

Diena

Latvijas Republikas Laikraksts

Stils

PIEKTDIENA, 13. JANVĀRIS, 1995
NR.11 (1105)
CENA (DIENA+STILS) — Ls 0,10

NĀVES

K'ARAVĀNA

Kontrabanda nes naudu. Lavents klusē
3.lpp.

Baltkrievijā žurnālistiem jāraksta «kā vajag»

Aivars Ozoliņš — 2.lpp.

Birkerts svin jubileju un domā par Centrālirtgu
Intervija — 3.lpp.

Katrai mugurai savu somu!
12.lpp.

Čečenu stalkers izved Krievijas deputātus no apšaudes

Atis Klimovičs, Dienas speciālkorespondents Groznijā

Groznija, 12.janv. 48 stundu garais ultimāts čečēniem beidzās šodien astoņos no rīta. Precīzi šajā laikā sākas ārkārtīgi stipra Groznijas apšaušana ar lielgabaliem un minometējumiem, kas turpinās visu dienu. Pagājušajā naktī pilsētu bombardēja aviācija. Pagaidām ģenerāluzbrukumā Krievijas armija nav devusies.

4.janvārī deputāti brauca uz sarunām ar krievu armijas komandieriem kopā ar pareizticīgo mācītāju un Čečenijas vadības pārstāvjiem. Lai gan viņu mašīnai bija baltais kargogs, krievu karavīri sagaidīja sava parlamenta deputātus ar automātu kārtām. Šis daļas karavīri bijuši ļoti uztraukti. «Viens no viņiem teica, ka atpakaļ deputāti neaizbrauksot. Nebija nekādas nozīmes, ka mēs esam VD pārstāvji,» stāstīja V.Borščovs. Ar virsniekiem todiem izdevās vienoties, ka 5.janvārī tiks sākta sarunas par pamiera noslēgšanu. Pēc deputātu domām, kaujās bojā gājuši ap 3000 līdz 5000 krievu karavīru.

Zaudējumi patiesi ir lieli. To apstiprināja arī divi sagūtītie jaunie krievu karavīri no motorizēto strēlnieku divīzijas. No 350 cilvēkiem, kas dienēja viņu bataljona, ierindā ir palikuši tikai 80, pārējie nogalināti vai ievainoti.

TPA un TSP deputātus uztrauc atvalināto virsnieku liktenis

Nelliņa Ločmele

mēneša laikā jāizņem uzturēšanās atļaujas, pretējā gadījumā tām tiks izsniegts rīkojums izbraukt no Latvijas. Rīkojums stājas spēkā 11.janvārī un, pēc TSP aprēķiniem, skar vairāk nekā 100 000 Latvijas iedzīvotāju. «Šis lēmums ne tikai ir nepareizs pēc savas būtības un neizpildāms, bet ir arī klajā preturā ar Saeimā pirmajā lasījumā pieņemto likumprojektu «Par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav LR vai citas valsts pilsonības, statusu», kurš paredz pilnīgi citu bijušās PSRS militārpersonu un viņu tuvinieku statusa risinājumu,» teikts TSP frakcijas trešdien izplatītajā paziņojumā. Šo uzskatu atbalsta arī TPA frakcija.

Iekšlietu ministrija atzīst, ka MK pieņemtie grozījumi ir pārpras-

Iespējams, ka karam vervē brīvprātīgos

Toms Liepiņš

ti nepietiekamas informācijas dēļ. Iekšlietu ministrs Jānis Ādamsons

skaidroja, ka šo informāciju saņēmusi no anonīmas militārpersonas un par aģitāciju nekas sīkāk neesot zināms.

Rīga, 12.janv. Vairākos Latvijas laikrakstos izplatīta informācija, ka Rēzeknes rajona vairāki nelegāli Latvijā iebraukuši NVS valstu pilsoņu vervē brīvprātīgos karā Čečenijā. Piedāvājumi tiek izteikti tikai Afganistānā karojušajiem un kā atalgojums tiek piedāvāti 6000 USD. Iespējams, ka Latgales teritorijā darbojas vairākas aģitētāju grupas, jo brīvprātīgie tiek aicināti papildināt gan Krievijas kara spēka daļas, gan arī čečenu cīnītāju rindas.

Viens no šādas informācijas avotiem — Diāna Selecka (LTS) paskaidroja, ka šo informāciju saņēmusi no anonīmas militārpersonas un par aģitāciju nekas sīkāk neesot zināms.

LR Ārlietu ministrijas preses centrā Dienai paziņoja, ka Latvijas Republika šādu vervēšanu nevēl un visas tamlīdzīgas akcijas ir nelikumīgas.

Rēzeknes policijas priekšnieks Viktors Čudars Dienai paskaidroja, ka Rēzeknes rajona policijai nekas par šādiem nelegāli ieceltojušiem vervētājiem nav zināms. Arī Iekšlietu ministrijas darbinieki informāciju par brīvprātīgo vervēšanu nevarēja apstiprināt.

Noblokēta bijušās PSRS pilsoņu likuma izskatīšana otrā lasījumā

Juris Tihonovs

LR Ārlietu ministrijas preses centrā Dienai paziņoja, ka Latvijas Republika šādu vervēšanu nevēl un visas tamlīdzīgas akcijas ir nelikumīgas.

Rēzeknes policijas priekšnieks Viktors Čudars Dienai paskaidroja, ka Rēzeknes rajona policijai nekas par šādiem nelegāli ieceltojušiem vervētājiem nav zināms. Arī Iekšlietu ministrijas darbinieki informāciju par brīvprātīgo vervēšanu nevarēja apstiprināt.

Rīga, 12.janv. Saeimas nacionālā bloka (LNNK, Tēvzemei un brīvībai, LKDS, LZS), frakcijas Līdzietība un Tautas saskaņas partijas frakcijas deputāti šodien noblokēja likumprojekta «Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav LR vai citas valsts pilsonības» pieņemšanu otrajā lasījumā. Pēc tam kad likumprojekts tikai izskatīts pa pantiem, šo frakciju deputāti nepiedalījās bal-

Aizturēti Krievijas spiegi

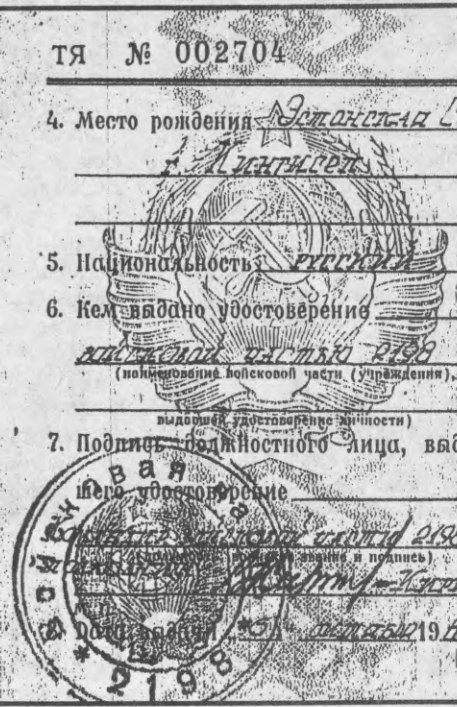
Valdis Francs

Rīga, 12.janv. LR Iekšlietu ministrijas drošības policija pārbaudes rezultātā konstatējusi, ka vairākas pēdējo mēnešu laikā aizturētās personas, kā arī dažas Latvijas teritorijā esošās noziedzīgas grupas darbojas tieši saistībā ar Krievijas Federācijas specdienestiem. Diena informēja IeM preses centrs.

Pagājušā gada 21.novembrī ap plkst. 2 nakti uz Babītes—Salaspils sosejas tika aizturēta automašīna Volkswagen Passat ar Krievijas numuriem. Viens no aizturētajiem pasažieriem Sergejs Jogotins bija bruņojies ar TT sistēmas kaujas pistoli. Viņam atsinātie dokumenti nepārprotami liecinot par saistību ar Krievijas izlūkošanas iestādēm. Turklāt kā «piesegdokumentu» S.Jagotins izmantojis viltotu PSRS IeM izziņu par viņa atbrīvošanu no ielodzjuma.

Drošības policija pašlaik ir pietiekami daudz fakta, ka Krievijas specdienesti plānojuši izveidot Latvijas kuģu sabiedrību, kura, maskējoties ar kravu pārvadāšanu, sistematiski nodarbotos ar nelegālo bēgļu transportēšanu. Turklāt drošības policija noskaidrojusi, ka iekrāšanās gadijumi bija plānots paziņot, ka tas tiek darīts, lai likvidētu bēgļu pieplūduma dēļ radušos spriedzi Krievijā, kā arī lai šāda problēma nerastos Latvijā.

Kad šie plāni tika izjaukti, Krievijas specdienesti ar savu aģentu

Aizturētā Krievijas specdienesta darbinieka S.Jagotina dokumenti liecina, ka viņš dzimis Igaunijā. PSRS VDK personas apliecība izdota 1980.gadā

palīdzību nelegālā tranzīta organizēšana sāka iesaistīt noziedzīgos grupējumus, kas darbojas Latvijā. Kā vienu no piemēriem var minēt Sergeja Kanta noziedzīgo grupu, kura pagājušā gada 21.jūlijā ar kuģi Code organizēja 83 bēgļu transportu uz Zviedriju. Pašlaik šīs grupas lielākā daļa ir aizturēti. Turklāt apsūdzība S.Kantam un viņa

grupas locekļiem izvirzīta arī par citu smagu noziegumu izdarīšanu, to skaitā arī par naudas izspiešanu organizētā grupā.

Interesanti, ka liela daļa bēgļu ir Afganistānas pilsoņi, kuri savulaik karojuši PSRS armijas pusē un bijuši aktīvi Afganistānas Komunistiskās partijas biedri.

Drošības policijas rīcībā ir arī ci-

Bundestāga deputāti aicina Latviju un Igauniju atzīt pastāvošās robežas

Līga Laizāne, Ainārs Dimants

Viens no šādas informācijas avotiem — Diāna Selecka (LTS) paskaidroja, ka šo informāciju saņēmusi no anonīmas militārpersonas un par aģitāciju nekas sīkāk neesot zināms.

LR Ārlietu ministrijas preses centrā Dienai paziņoja, ka Latvijas Republika šādu vervēšanu nevēl un visas tamlīdzīgas akcijas ir nelikumīgas.

Rēzeknes policijas priekšnieks Viktors Čudars Dienai paskaidroja, ka Rēzeknes rajona policijai nekas par šādiem nelegāli ieceltojušiem vervētājiem nav zināms. Arī Iekšlietu ministrijas darbinieki informāciju par brīvprātīgo vervēšanu nevarēja apstiprināt.

Noblokēta bijušās PSRS pilsoņu likuma izskatīšana otrā lasījumā

Juris Tihonovs

Rīga, 12.janv. Vācu Bundestāga Vācijas—Baltijas parlamentārās grupas priekšsēdētājs, kristīgo demokrātu frakcijas (CDU/CSU) deputāts Volfgangs fon Štetens pirmdien grupas vārdā izplatījis paziņojumu presē, kurā aicina Latviju un Igauniju, «lai cik sāpīgi tas būtu», atzīt pastāvošās robežas, lai nedotu izdevību Krievijai atsaukties uz draudiem tās drošībai.

Karš Čečenijā liecina, ka Krievijas «imperialisms» ne ar ko neatšķiras no bijušā padomju imperiālistma, teikts paziņojumā. Parlamentārā grupa vērsās pie Vācijas valdības, lai tā darītu visu Latvijas, Lietuvas

presei paskaidroja, ka likumprojekta labvēlīgi novērtējuši Eiropas padomes eksperti. Likumprojekts paredz, ka tā subjektīvi ir LR dzīvojošie bijušās PSRS pilsoņi, kuri pirms 1992.gada 1.jūlija dzīvoja un bija pastāvīgi (bez termiņa ierobežojuma) pierakstīti Latvijas teritorijā un kuri nav Latvijas vai citas valsts pilsoņi, kā arī šo personu nepilngadīgie bērni, ja viņi nav Latvijas vai citas valsts pilsoņi.

Skat. Bloķēts likumprojekts 8.lpp.

Ulmanis noraida lielāku algu

Juris Tihonovs

Rīga, 12.janv. Valsts prezidents Guntis Ulmanis 11.janvārī parakstījis vēstījumu Saeimas priekšsēdētājam Anatolijam Gorbunovam, kurā viņš aicina deputātus nemainīt Valsts prezidenta algu, jo uzskatot to par morāles un sirdsapziņas jautājumu.

«Nešaubs par deputātu labo gribu, lemjot par Valsts prezidenta materiāla stāvokļa uzlabošanu, taču algas paaugstinājumu uzskatu par neiespējamu un pāragru, pirms esam spējuši savai valsti kaut daļēji realizēt reformas, kas radītu iespēju ikvienam saņemt pienācīgu savu darba atalgojumu,» teikts vēstījumā. G.Ulmanis arī paudis pārliecību, ka šo gadu, ko vēloies redzēt kā tautas labklājības cels. 35 gadu, nevarot sākt ar Valsts prezidenta algas paaugstinājumu.

Saeimas frakciju padome otrdien atbalstīja Saeimnieciskās komisijas un Saeimas prezidija lēmumu paaugstināt deputātu algas ar koeficientu 1,37, lai tās līdzinātos

1.kategorijas ierēdņu kandidātu vidējām algām, kā to paredz Saeimas kārtības rullis. Taču, nosakot Valsts prezidenta jauno algu, ņemot vērā to, ka noapaļot līdz 700 latiem agrāko 500 latu vietā. 500 latu algu Valsts prezidentam Saeimas Prezidijs noteica 1993.gada 21.jūlijā.

Saeimā netiks pieņemts nekāds jauns īpašs lēmums par Valsts prezidenta algu, jo algu prezidentam izmaksā no valsts budžeta līdzekļiem, kas paredzēti Valsts prezidenta kancelejas algu fondam. Tapēc šie līdzekļi turpmāk tiks ietaupīti vai izlietoti kancelejas darbinieku algām.

Vairāki Saeimas deputāti, kas negribēja, lai nosauc viņu vārdus, G.Ulmanis arī paudis pārliecību, ka šo gadu, ko vēloies redzēt kā tautas labklājības cels. 35 gadu, nevarot sākt ar Valsts prezidenta algas paaugstinājumu.

Kristofers smaida Birkavam

Jānis Kulmanis

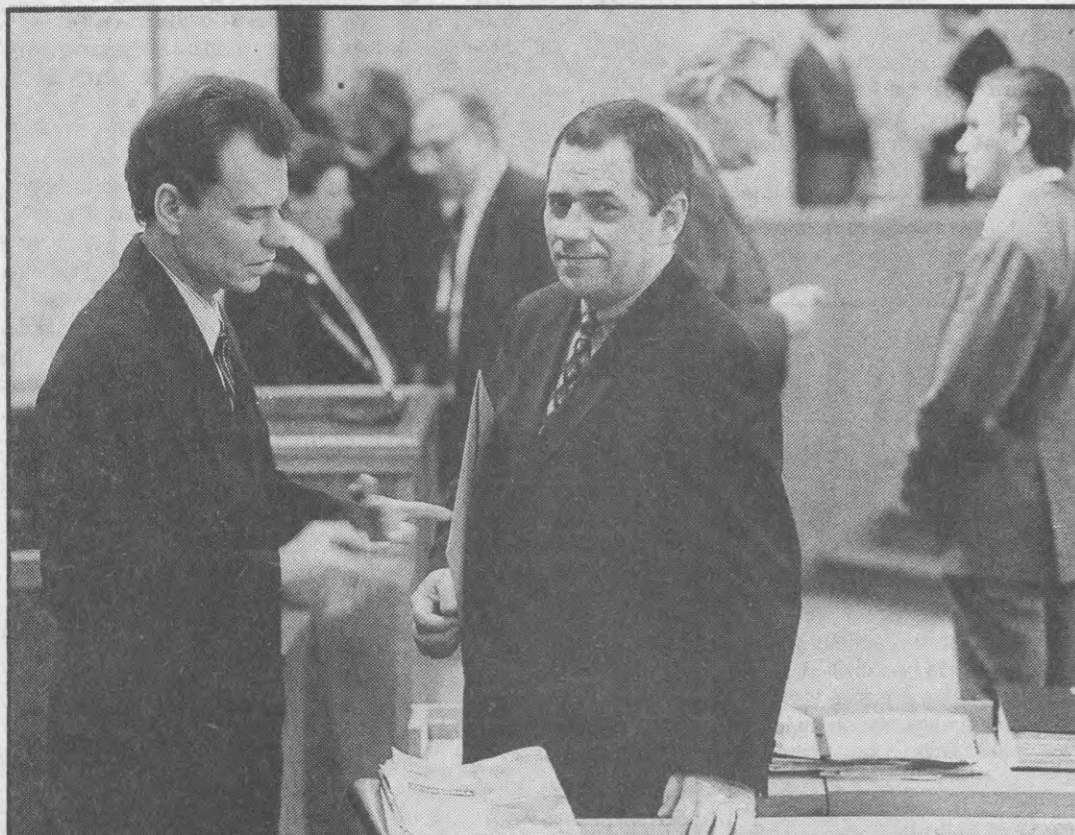
Rīga, 12.janv. Atšķirībā no citām reizēm šodien ASV valsts sekretārs Vorens Kristofers sarunā ar Latvijas ārlietu ministru Valdi Birkavu bijis labvēlīgā omā, pat smaidījis un ļoti atzinīgi novērtējis piektdien parakstīto ASV un Latvijas līgumu par investīciju savstarpēju veicināšanu un aizsardzību kā nopietnu soli divpusējo attiecību tālākā attīstībā. Telefonsarunā ar Die-

nu Latvijas vēstniecības padomnieks Ints Upmācis pastāstīja, ka aptuveni 10 minūšu garajā sarunā ar V.Kristoferu galvenokārt runāts par NATO paplašināšanas jautājumu.

Pārējās aptuveni stundu ilgās viesošanas laikā Valsts departamenta saruna notikusi ar valsts sekretāra vietnieku Strobu Talbotu. Tikšanās laikā uzmanība pievērsta arī iespējamai notikumu attīstībai Čečenijā.

Rīgas domes preses sekretāre Diāna Čivle Dienai teica, ka minētais lēmums balstīts uz ekonomiskiem apsvērumiem, bet politiskais spiediens izmantots, lai pievērstu uzmanību valdības nostājai attiecībā uz pašvaldību finansēšanu.

Gailis ziņo par pirmajām 100 dienām

Premjers sarunā ar valsts iepašuma valsts ministru D.Tunstu. Foto — Boriss Kolješņikovs, A.F.I.

Juris Tihonovs

Rīga, 12.janv. Latvijas Ministru prezidents Māris Gailis šodien Saeimas plenārsēdē nolāstītajā ziņojumā par viņa vadītās valdības 100 dienu darbu ne tikai centās apkopot darba rezultātus, bet arī runāja par valdības pieļautajām kļūdām un nēizdarīto. Ziņojumā izpalekot nākotnes darbu plašāki analīzei, premjers akcentēja viņa vadītās Latvijas ceļu un Tautsaimnieku politikas prioritātes — valsts un tās pilsoņu drošību, Latvijas lauku attīstību un izglītību.

Premjers pievērsās cīņai ar noziedzību, minot datus, kas apliecina, ka pērn reģistrēts mazāk noziegumu nekā aizpagājušajā gadā, septembrī darbu sācis Organizētās no-

ziedzības apkarošanas birojs kriminālpolicijas sastāvā. Esot izveidota drošības policija, radīts Valsts apsardzes dienests. Nupat darbu sākus imigrācijas policija. Pašlaik valdība cenšoties ieviest progresīvo sodu izciešanas sistēmu, tiek gatavota robežsardzes iekļaušana Iekšlietu ministrijas sastāvā.

Lauksaimniecības attīstībai šogad paredzētais budžets kopā ar izdalītajiem līdzekļiem no privatizācijas fonda ir palielinājies no 25 līdz 39 miljoniem latu. Valsts investīcijas zemnieku lauksaimniecībā un subsīdijas lauksaimnieciskai ražošanai ir palielinājušas katru divas reizes. M.Gailis pauda viedokli, ka valdība pagājušajā gadā ir atrisinājusi vienu no sarežģītākajām neatkarības laika sociālās krīzes situācijām, ko radīja skolotāju streiki.

Skat. Gailis ziņo 8.lpp.

Tērauda: domes lēmums nehumāns un netaktisks

Dzintra Āboliņa

gals Bais.

VRM ziņojumā presē, kas izplatīts ceturtdien, atzīst, ka «tas nav tikai juridisks jautājums: šajā gadījumā mēs gribam saprast arī lēmuma ekonomisko aspektu». Rīgas domes lēmuma motīvs, ka domi tā spiež rīkoties tas, ka finansējums 1995. gadam nesedz valsts papildus deleģētās pašvaldības funkcijas un inflācijas radīto sadārdzinājumu. Tāpēc VRM ziņo: «Sadarbībā ar Finanšu ministriju mēs vēlamies saņemt, kā šī problēma izpaužas reālos skaitļos.»

Ka ziņo BNS, Rīgas domes valdība aizstāv savu lēmumu. Rīgas dome, pieņemot lēmumu sociālo pabalstus 1994./95.gada apkures sezonā maksāt tikai Latvijas pilsoņiem, rīkojās saskaņā ar

likumu par valsts un pašvaldību palīdzību dzīvokļu jautājuma risināšanā, BNS ceturtdien paziņoja Rīgas domes priekšsēdētājs Māris Purgailis. M.Purgailis uzskata, ka jautājumu, vai pašvaldība rīkojusies likumīgi vai nelikumīgi, izlems tiesa. Arī domnieks Juris Dobelis BNS pauda viedokli, ka Rīgas dome rīkojusies pilnīgi taisnīgi, kad valdība «tīšām galvaspilsētas pašvaldībai iedalījusi mazāk naudas» nākamā gada budžetā.

Rīgas domes preses sekretāre Diāna Čivle Dienai teica, ka minētais lēmums balstīts uz ekonomiskiem apsvērumiem, bet politiskais spiediens izmantots, lai pievērstu uzmanību valdības nostājai attiecībā uz pašvaldību finansēšanu.

SAULE LEC 8.53 RIET 16.11 MĒNESS LEC 13.36 RIET 5.48
4 → 9 m/s
D -1°C -6°C N -6°C -11°C
Laika ziņas

Šodien Latvija mākoņains laiks, brīžiem skaidrosies, vietām nedaudz snigs. Uz ceļiem apledzums. Pūtis ziemeļu, ziemeļaustrumu vējš ar ātrumu 4 — 9 m/s. Gaisa temperatūra dienā no -1° līdz -6°C, nakti no -6° līdz -11°C. Medicīniskais laika tips — II (labvēlīgs).

NOZIEDZĪBA

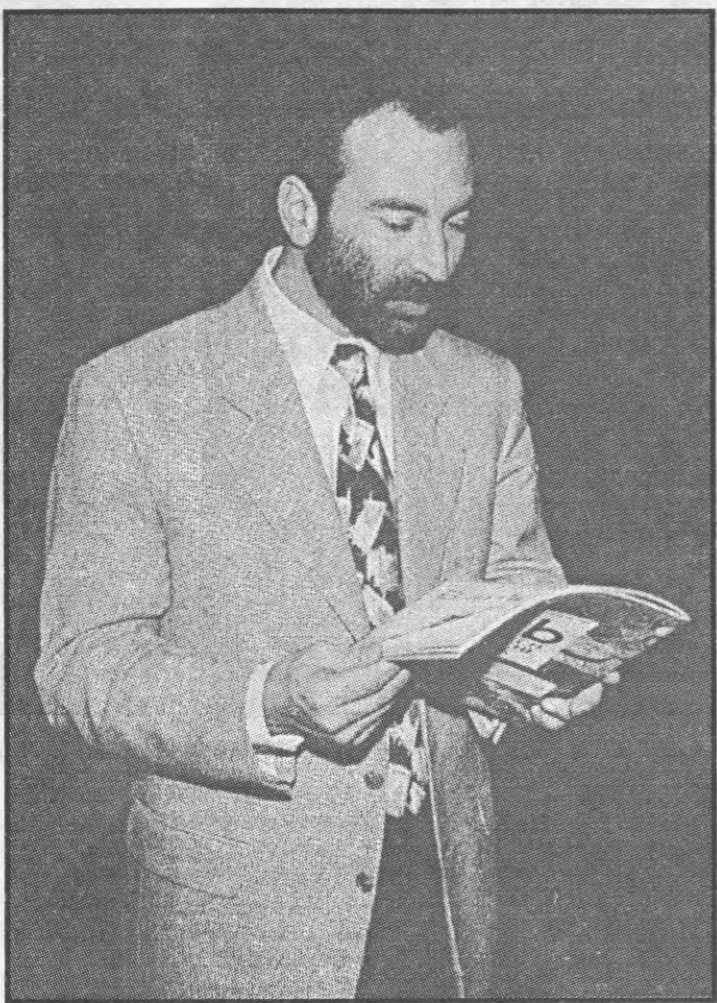
Kontrabandas spirts nes naudu. Lavents klusē

11. un 12. janvārī *Dienā* publicētajos rakstos *Nāves karavāna* tika atklāti izmeklēšanā noskaidrotie fakti par *Bankas Baltija* Uzraudzības padomes priekšsēdētāja Aleksandra Laventa firmas *Lavent BV* un viņa kompanjonu saistību ar spirta kravām, ko Lietuvas policija 1993. gadā aizturēja kā kontrabandas precis.

Jau pirms tam ar *Bankas Baltija* galveno stratēģi Aleksandru Laventu saistīta firma *Lavent BV*, neot vēra ievadam alkohola apjomus, mēģināja monopolizēt alkohola piegādi Krievijā un dažās NVS valstīs. ASV uzņēmums *Todhukter International* sāka sadarboties ar *Lavent BV* 1992. gada jūlijā, kad no A. Laventa ASV firma saņēma pasūtījumu par 9 miljoniem litru (jeb aptuveni 225 cisternas) spirta. Alkohols tika sūtīts uz Krieviju. Atbildot uz Lietuvas prokuratūras pieprasījumu par firmas *Lavent BV* saistību ar kontrabandas darījumiem, Holandes Justīcijas ministrija sniegusi uzziņu, ka, piemēram, Maskavas firmai *Iridium* no 1992. gada novembra līdz 1993. gada janvārim *Lavent BV* nosūtījusi astoņas kravas partijas ar alkoholu, kurā kopumā bija vairāk nekā 100 konteineri.

Kļuva zināms, ka 1993. gada sākumā piegādātais spirts, kas palicis Lietuvā, noziedzīgi tika izmantots dažādu dzērienu viltošanā. Protams, spirta importēšanas monopolisti aizbildināsies, ka viņi to tikai ievēd, bet par sekām neatbild. Bet vai viņi gribēs atbildēt par tiem faktiem, kas bija minēti publikācijās *Nāves karavāna*?

Izmeklējot spirta afēru, noskaidrojās, ka šajos darījumos bija iesaistīts vēl viens Lavents — Emīls Lavents, kas ir Aleksandra Laventa tēvs. 1993. gada 10. martā Rīgas Jūras tirdzniecības ostā pienāca liela spirta krava. Līdz šim spirts tika adresēts Maskavas firmai *Iridium*, taču pēkšņi, kad spirta darījumos

Bankas Baltija Uzraudzības padomes priekšsēdētājs Aleksandrs Lavents joprojām atsakās presēi komentēt savas firmas *Lavent BV* saistību ar spirta kontrabandu

iejaucās Lietuvas prokuratūra, spirts mainīja adresātu — dokumenti tika noformēti Kijevas biznesmeņa V. Savilova firmai ZTC. Rīgas ostā uzkrājās milzīgs daudzums alkohola — 200 konteineru. *Respublika* noskaidrojusi, ka pasūtījumu kravas pārvadājumiem uz Ukrainu veica firma *Imanta*, ko dibinājis Emīls Lavents.

V. Savilovs, kas kategoriski atteicās uzņemties atbildību par kontrabandas kravas pasūtījumu, tika no-

slepšovots pie savas mājas. Savā pirmsnāves vēstulē viņš apliecināja, ka spirtu, ko Lietuvā aizturēja kā kontrabandas precis, uz viņa vārda sūtīja Aleksandrs Lavents.

A. Laventa kompanjons E. Ginzburgs, kas ir Holandē reģistrētās firmas *Finhold* ģenerāldirektors un *Bankas Baltija* akcionārs, uzdrošinājās nosūtīt Lietuvas prezidentam melnīgu vēstuli ar lūgumu atcelt spirta kravas arestu. E. Ginzburgs vēstulē rakstīja, ka viņi to sūtījuši vācu

— ukraiņu firmai *Rein-Ekspo*, kas varējusi pieļaut kaut kādas nelikumības. Taču izrādījās, ka Ukrainā tāda firma nav reģistrēta. Spirta piegādātāji droši vien aizbildināsies, ka nebija pārbaidījuši savus partnerus. Interesanti, vai A. Lavents ir pārbaidījis, kas ir Viktors Babulis, kuru nogalinājis Savilovs nosauc līdzās Laventam vai, teiksim, Vidmants Gudžinskis? Tiesībsargājošās iestādēs abi mēinētie tiek uzskatīti par organizētās noziedzīgās pašules darbiniekiem. *Diena* vakar jau rakstīja par spēcīgu neklausītu sarunu 1993. gada 26. maijā, kad V. Savilovs rakstīja pirmsnāves vēstuli, kurā pieminēja A. Laventu kā kontrabandas spirta piegādātāju. Uz Jūrmalas viesnīcu *Dzintars*, kur tolaik uzturējās abi Laventi, zvanija tieši V. Gudžinskis. Ierakstā var dzirdēt, ka ar Sašu (saisinājums no vārda Aleksandrs) viņš runāja par nepaklausīgo kļievi Saviļovu, bet Saša dusmojās, ka vēstule Lietuvai prezidentam rakstīta uz viņa firmas veidlapas. Uz kopijas dižojas nosaukums *Lavent BV*. Cerams, ka Lietuvas prokuratūra, turpinot izmeklēšanu, sniegs atbildes uz daudziem neskaidriem jautājumiem. Iespējams, ka Lietuvas žurnālistu savāktajā informācijā ir neprecizitātes. Taču sapemt atbildes no Aleksandra Laventa nebija iespējams, jo ar *Dienas* un *Respublika* žurnālistiem viņš diemžēl atsakās runāt.

Ne vienam vien no mums ir gadījies nopirkt *krutku* — tādu alkoholu, kas neatbilst kvalitātes standartiem. Reizēm viltojums ir tik primitīvs, ka pat maz pieredzējušie *krutku* atpazīst jau pēc pirmās glāzītes. Statistiskās dati, kas ir Valsts narkoloģiskās slimnīcas rīcībā, nepārprotami liecina, ka pieaug alkohola psihozu un nāves gadījumu skaits. Letālu iznākumu skaitu palielina viltoā alkohola apzināta lietošana, kas pēdējos gados, kad valsts zaudēja alkohola monopolu, kļuva ikdienas realitāte.

Šķiet interesanti, ka Lietuvas

avīzes *Respublika* savāktajā informācijā par alkohola kontrabandas saistību ar *Bankas Baltija* Uzraudzības padomes priekšsēdētāju Aleksandru Laventu un viņa kompanjoniem, ko *Diena* publicēja šonedēļ, lielākoties runa ir par spirtu, ko var izmantot *krutkas* izgatavošanai.

Lietuvas kriminālpolicijā ir ziņas, ka Rīgā vien 1994. gadā ir konfiscēti ap 280 tonnu alkohola, ko policija uzskata par kontrabandas precis. Kontrabanda lielākoties ienāk no jūras ceļiem. Rīgas Jūras tirdzniecības ostu Latvijas ekonomiskā policija uzskata par kontrabandistu pērķi.

Alkohola kontrabanda neiekasēto nodokļu dēļ valstij nes milzīgus zaudējumus un grauj godīgu uzņēmēju biznesu, bet tirgotājiem liedz iespēju gūt peļņu. Iespaidīgi ir skaitļi par 1993. gada alkohola importa bilanci Latvijā. Piemēram, legāli ievesti 70 000 dekalitru degvīna, degvīna un liķiera dzērienu, bet nelegāli — 4 384 000 dekalitru. Būtībā alkohola kontrabanda ir lielākais noziegums pret valsti. Par nozēlu Latvijā kontrabandistu atmaskotāji izjūt lielu pretestību. Par to liecina konkrēti fakti, kas jānodod atklātā.

Politiskie spēki sākuši meklēt finansējuma avotus jaunajam Saicmas vēlēšanām. Daudzi jau sākuši šaubīties, vai būtu labi, ja Saicmā smirdēs pēc spirta.

Diena

ATBALSTS

Šodien mēs palīdzam viņiem, varbūt rīt viņi palīdzēs mums

Sanita Upleja

Ar tādu un līdzīgu motivāciju cilvēki nāk uz Latvijas Tautas frontes un LNNK biroju, kur notiek palīdzības vākšana Čečenijas iedzīvotājiem. Atsaucība ir ļoti liela, trešdien līdz pusdienlaikam LTF mitnē kopējais ziedotāju skaits bija 162, savukārt LNNK birojā kopš akcijas sākuma ziedojušas vairāk nekā 90 privātpersonas un organizācijas, taču ziedotāju skaits nemitīgi aug. Pirmais palīdzības sūtījums uz Čečeniju caur Lietuvu tiks nosūtīts jau piektdien.

Ziedo galvenokārt drēbes un apavus

Gan LTF mitnē Vecpilsētas ielā, gan LNNK birojā Elizabetes ielā nāk gan jauni, gan gados veci cilvēki un nes galvenokārt drēbes, apavus, daudz bērnu apģērbus, rotaļlietas, arī segas, medikamentus, citi nes pat maisiem. Palīdzības akcijas rīkotāji un koordinatori LTF mitnē pastāstīja, ka cilvēki nes gan lietotas, gan arī pilnīgi jaunas drēbes un ziedotāji galvenokārt esot privātpersonas. Piemēram, Zīļu ģimenes bērnu nama pārstāvji atveduši pagaidām lielāko ziedojumu. Ievērojamu palīdzības sūtījumu piedāvājis arī Svētā Jāņa palīdzības misija — 500 pārus silto sieviešu zābaku, vairāk nekā 500 sieviešu rītasvākus un vēl 20 pakas silto drēbju. Tās sūtījums apjomīguma dēļ tiks atvests tieši uz vilcienu. Savākot palīdzības kravu nogādās Lietuvā, kur humanitārs palīdzības transportēšanu uz Čečeniju uzņēmās Lietuvas valsts varas pārstāvji.

Kāda paveca kundze, kas atnesusi savu ziedojumu Čečenijas iedzīvotājiem, stāsta, ka pati piedzīvojusi kara laiku, tādēļ, izdzīvodot par palīdzības vākšanu, uzreiz savākusi mantas un atnesusi uz LTF mitni.

Citi stāsta, ka nolēmuši iegul-

LTF palīdzības vākšanas koordinatori Arvids Sipols un Jānis Briedis stāsta, ka mantu esot tik ļoti daudz, ka vienā istabā nepietiek vietas. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

dīt artavu palīdzības akcija, jo savulaik paši grūti brīdi saņēmuši palīdzību un sirds siltumu no svešiem ļaudīm. Kādā rakstainu cimdū pāri mantu šķīrotāji atraduši šokolādīti bērniem, bērnu zābaku pāri — dažādaizsūniekus un rotaļlietas. Citām mantām pievienota zimīte — *Mīlestību! Rīga — Latvija*. Palīdzības pieņēmēji gan at-

gādina, lai nenes pārtikas produktus, jo nav zināms, kad palīdzības krava sasniegs adresātu. Pensionāre no Rīgas, kas uz LTF mitni atnākusi kopā ar vienpadsmitgadīgo mazdēlu, savu rīcību pamato ar domu, ka «galvenā mafija ir nevis Čečenijā, bet Kremli, tādēļ maza tauta ir jāaizstāv. Turpinājums 4.lpp.

INTERVIJA

Arhitekts svin jubileju un domā par Centrālirtgu

Ar Gunāru Birkertu sarunājas Vita Pētersone

Latvijā jūs savu septiņdesmito jubileju jau esat nosvinējis, bet kāda būs tās atzīmēšana istajā datumā — 17. janvārī Amerikā?

Es no tā visa aizbēgušs... pāri došu pāri uz Sandomingo, tādu sil-tāku vietni. Katru gadu vismaz reizi mēģinu tikt projām garantētā siltumā tieši šādās ziemas vidū. Latvijā ir kā Mičiganā, kur atgriezšos, — tāpat sniegs un tikpat auksts.

Mēs gan par aukstumu un sniegu pat ļoti priecājamies, jo pēdējos gados tas Latvijas ziemeļos ir retums.

Tā ir. Arī es vakar, kad Rīgā sni-ga, biju priecīgs, jo izskatījās tāpat kā kādreiz manā bērniībā un jauni-bā. Toreiz ziemas bija tik atšķirī-gas no šodienas ne tikai ar biezo sniegu. Bija ormaņi, zirgs vilka ka-manas un pa Tērbatas ielu iekšā brauca zemnieki ragavās ar savām precēm. Šī iela bija pēdējā, no kur-as novāca sniegu, to darīja tikai pa-šā pavasarī, visur citur jau sen bija sauss, bet te atstāja, lai zemnieki brauc.

Kas šoreiz jūs atveda uz Rī-gu? Privātās vai darba intere-ses?

Šoreiz tikai darba intereses — biju konsultācijā Latvijas Bankā, ku-rā esmu darba komitejas loceklis; otra mana interese, saprotams, ir saistīta ar Nacionālo bibliotēku; un trešā ir Centrālirtgu plānošana.

Kādi bija rezultāti?

Visur ar panākumiem. Kaut ne-kādi kalni netika gāzti, tomēr viss tiešām pozitīvi virzās uz priekšu.

Ko nozīmē vārdi *virzās uz priekšu* Nacionālās bibliotēkas celtniecībā?

Mēs sākam jaunu programmu, kurā ietilpst trīs daļas — grunts-gabala jautājuma oficiāla nokārtošana un albrīvošana no esošajām būvēm, iedzīvotāju pārvietošana, naudas vākšana. Naudas vākšanas plānā ie-tilpst arī obligācijas. Lai tās varētu laist tirtgu, ir jāsāk visa bibliotēkas celšanas pasākuma un ar to saistī-to obligāciju popularizēšanas kam-paņa plašā sabiedrībā. Nākamajos

Gunārs Birkerts. Foto — Raitis Puriņš, *Diena*

trijos četros mēnešos šī program-ma ir jāizpilda. Esam arī sagatavo-jusi ielūgumus celtniekiem gan šeit, Latvijā, gan visā pasaulē, lai precīzi uzzinātu, kuri tiešām ir ie-interesēti būvēt bibliotēku. Celtnie-ku problēma jāatrisina jau šogad, jo mūsu doma nav mainījusies — Nacionālās bibliotēkas ēkas pamat-akmeni jāieliek 1995. gada beigās, un līdz tam laikam priekšdarbiem jābūt pabeigtiem.

Kāpēc jūs ir ieinteresējis Ri-gas Centrālirtgu?

Par tirtgu ekonomiskajām vai zemes īpašuma lietām es neko daudz nezinu, un tur es neesmu ie-jaukts. Mēs runājam tikai par arhi-tektonisko pusī. Par iespējām Cen-trālirtgu kļūt par vienu no svarī-giem tirdzniecības centriem Eiropā. Visi priekšnoteikumi ir. Rajons pats par sevi ir ļoti interesants, lie-lās halles ir vēsturiskas, un jau 1925. gadā šīs būves ir atzītas par progresīvu un ļoti izplānotu tirtgu centru. Mani ļoti interesē gan spī-ķeru rajons, gan arī viss Centrāl-irtgus kvartāls, jo kopumā tas viss ir kultūrvēsturisks objekts. Mums

tikai jāizņem ārā nepiederīgas, lie-kais, un jāieliek jauna dzīvība. Tur var būt restorāni, veikali, biroji, sa-biedriskās telpas, pasta, banka, vis-pār šai vietai jākļūst par dzīvu cen-tru, kas interesē tūristus. Tirtgu ko-dols ir tirdzniecība, kas noris nepār-traukti. Katru dienu šo tirtgošanas nākamo dienu atkal ar to pašu. Vi-tāls process. Ja tajā ieliek vēl kaut ko no — pilsētas vitalitātes, tad tas būs ļoti aizraujoši. Tas mani intere-sē. Taču ar Centrālirtgu nav tik vienkārši... Nepietiek radīt skaistu koncepciju, ir jāsaprot, ka 50 gadus un pat vairāk tur nekas nav darīts ne ar pilsētas tiktēm, ne ar ielām un būvēm, daudz kas ir pārkārtots, kas agrāk tur nebija ielānots. Mums vispirms ir jānovērtē, kas isti Rīgas Centrālirtgu ir noticis. Tāpēc mēs vispirms tirtgu komputerizē-sim — ieliksīm informāciju un vi-sus zīmējumus datorā, lai tad pilnī-bā aptvertu situāciju.

Kas ir šā darba pasūtītājs?

Tā ir pilsētas dome un Latgales priekšpilsēta. Mēs esam vienju-sies un parakstījuši līgumu sākum-

fāzē — par esošās situācijas analī-zi. Taču es jau domāju par nākamo posmu. Manam birojam šis darbs ir tik liels, ka noteikti sadarbošos ar šejienes speciālistiem, ko gan ne-esmu sācis, jo man pašam vēl nav skaidra visa programma, darbs ir vismaz pieciem gadiem. Taču Cen-trālirtgu jau nevar aizvērt uz pie-ciem gadiem ciet, tas visu laiku strā-dās, un mums būs jābūvē pa gaba-linām, pa gabaliņam vien, noteiktās fāzēs un ar lielu precizitāti, jo, tik-līdz viens posms beidzas, tā otrs sā-kas. Jāsaskaņo, lai nekas šai ritmā nepārtrūktu.

Vai Rīgas Centrālirtgu ir kaut kas jauns jūsu arhitekta prakse?

Tirtgu kā tāds patiešām nav ma-nā līdzinējā pieredzē, bet komer-ciālas celtnes gan man nav svešas, tā saucamos *šoppingcentrus* esmu projektējis. Tirtgu ir kaut kas spe-ciāls, to mēdz saukt par pilsētas vē-deru, tas ir kaut kas specifisks. Tā-pēc šāda būve ir lēns process, tā nav tikai ideja un fantāzija, bet ļoti pamatoti apsvērumi.

Kā jūsu projekts ir ietek-mējis Latvijas un arī Rīgas pil-sētas kultūras maina?

Man nav lielu zināšanu, kas ko no-maina. Man vienmēr bijušas la-bas sarunas ar valdības pārstāv-jiem, ar premjerministru, un pie-krīšana Nacionālās bibliotēkas cel-šanai vienmēr bijusi simtprocentī-ga. Tādu sarunu klimatu es pare-dzu arī nākotnē.

Vai esat pilnībā pabeidzis sa-vus darbus Venecuēlā? Kad tur at-dās jūsu projektēto Amerikas vēstniecības ēku?

So Amerikas vēstniecību ASV dzimšanas dienā — 4. jūlijā it kā ie-svētīs Bills Klintons. Tas tad arī būs patiesais nobeigums manam dar-bam Venecuēlā.

Latvijas būvniecība līdz šim ar tempiem nav lepojusies, kā tas ir Venecuēlā?

Šeit bija kombinācija — Ameri-kašs līdzekļi, bet ļoti daudz vietējā darbspēka un līdz ar to... vietējais ātrums, tāpēc tas nebija ātrākais ob-jekts, ko būvējis amerikāņi.

Turpinājums 4.lpp.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

MAERSK

MAERSK LATVIJA SIA
a newly established joint venture company set up to act as General Agent in Latvia for A.P. Moller/Maersk Line, the Danish shipping group, which is one of the premier container operators in the world, is looking for an additional employee for its finance/accounting function.

Responsibilities:
- financial and tax reporting to authorities,
- payables/receivables,
- daily bookkeeping,
- report to parent companies.

Qualifications:
- between 22-35 years old,
- good communication skills in English,
- a responsible individual with well organized work habits,
- economical education or similar,
- previous experience with similar work will be an advantage, but is not a prerequisite as training will be provided.

Maersk Latvia SIA offers:
- employment with a forward-looking company,
- a modern and organized working environment,
- possibility for advancement and personal growth,
- competitive salary.

Please send your application to:
Maersk Latvia SIA,
Elizabetes iela 85a, Rīga, LV 1011.

Iznomā
kapitāli remontējamas
veikala telpas
Pārdaugavas centrā.
Platība 155 kv. m.
Tālr. 332725 (darbā), 601311 (vakaros).

Latvijas Universitāte konsultatīvais centrs "Ekonomists" un LU Vadības un ekonomiskās informātikas fakultāte uzņem vecāko klašu skolniekus Administrācijas un biznesa skolā.
Pieteikumus pieņem: otrdienas un ceturtdienas no pl. 16 - 18
Aspazijas bulvāri 5, kab. 225.

Pērk zaļās kafijas pupiņas un iekārtas to apstrādei.
Lietuva, Kauņa, tālr. 716441, 202437.

SIA *Lino* (reģ. apl. nr. 010305499) tiek likvidēta. Pretentijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas pa tālr. 280965.

Medicīniska firma piedāvā darbu:
● farmaceitam, ● provizoram.
Tuvāka informācija pa tālr. 282859.

SIA *Sidus* (reģ. apl. nr. 000316872) tiek likvidēta. Pretentijas pieņem viena mēneša laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

E. Birtes individuālā firma AVE (reģ. apl. nr. 71020089) tiek likvidēta. Pretentijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

IZMANTOJIET krematorijas bērnu ceremoniju zāles
— tīrs, gaišs, silts un laba akustika.
Visi bērnu pakalpojumi: morgs, autotransports, zārki, mūzika, vainagi. Varoņu ielā 3.
Tālr. uzzinām 367062, 367009.

Baltais dekoratīvais cements maisos pa 50 kg. 15 veidu tapetes.
Baltkrievija, Minska, tālr. (0172) 768157, fakss (0172) 275906.

UGUNS AIZNEŠTIE
No 6. janvāra Jelgavā, Cēsis un Rīgā, kinoteātri «OSKARS»
Seansu sākumi k/1 «OSKARS»: 11.00, 13.30 — lētāk, 16.00, 18.30, 21.00.

LOV ir gan budžets, gan aizbildnis

Vakar tika apstiprināts Latvijas Olimpiskās vienības gada budžets. Tādā veidā šim gadam ir piešķirti 13 miljoni latu...

Ozolniekos tiešām bija trilleris

Latvijas volejbola līgā Ozolniekos tiešām bija trilleris. Pēc speciālistu vienprātīga atzinuma, šī bija kvalitatīvāka un aizraujošāka Latvijas volejbola līgas spēle...

Eida sekos Ceplītis

Diena jau ir informēja, ka DauER un Latvijas izlases volejbolists Viktors Ceplītis atrodas Itālijas pilsētā Spoleto, kur A-2 komandā piedalījās treniņos...

Ādažos — pēc divām stundām

Svētdien Ādažos paredzēta ļoti nozīmīga LBL čempionāta spēle Metalurg — Bonus pēc Bonus kluba lūguma pārceļta no plkst. 14 uz 16...

Skonto brauc uz Somiju

Nākamajā pirmdienā, 14. janvārī, ceturkšņā ieradīsies Somijas futbola Skonto Helsinkos un tiks ar Somijas augstākās līgas klubiem...

Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Kaut arī Macijevskim bija neparvarama velme pārspēt Severstal vārtsargu, rīpa vienmēr slidēja pretējā virzienā.

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Ādažos dzimnieks Leonīds Beresnevs dodas pirmajā izbraukumā uz Starptautisko hokeja līgas četru spēļu izbraukuma turneju...

Līgas un klubu rekordu diena

Nacionālā basketbola asociācija, 11. janv. (AP)

Rockets — Heat 108:97. K. Smits 25; Mainers 19, Rivss 15. Roberts Horjns un Vernons Maksvels pirmajā ceturtdaļā guva sešus no astoņiem trīspunktniekiem, atkārtot NBA rekordus.

Jazz — Nuggets 114:88. K. Melouns 22, Kerss 17; Rouzs 15, Eliss 15. Džefss Hornačeks palaida garām izdevību atkārtot kopš 1985. gada Skotam Vedmenam piederošo NBA rekordu.

Losandželosieši, mēģinot glābt spēli, aizrāvis ar tālmetniem un galu galā par vienu metienu pārspēja Goldensteitas Warriors piederošo NBA rekordu trīspunktu metienu skaita ziņā — 30. Savukārt A.C. Grins nav izlaidis nevienu no sava kluba pēdējām 682 spēlēm, un pēc šī rādītāja viņš izvirzījies visu līgas spēlētāju pīktaļā vietā.

Hornets — Timberwolves 100:91. Džonsons 23 (10 atb., 10 piesp.). Sarlotas komanda savu kluba uzvaru rekordseriju izstiepusi līdz septiņām, bet savā laukumā — līdz desmit spēlēm. Larijam Džonsnam karjeras ceturtais triple double.

Trail Blazers — Warriors 104:92. Striklends 24, K. Robinsons 24; Sprūs 25. Kā teiktu amerikāņi, Goldensteitas kluba lietas virzās from bad to worse.

Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16. Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

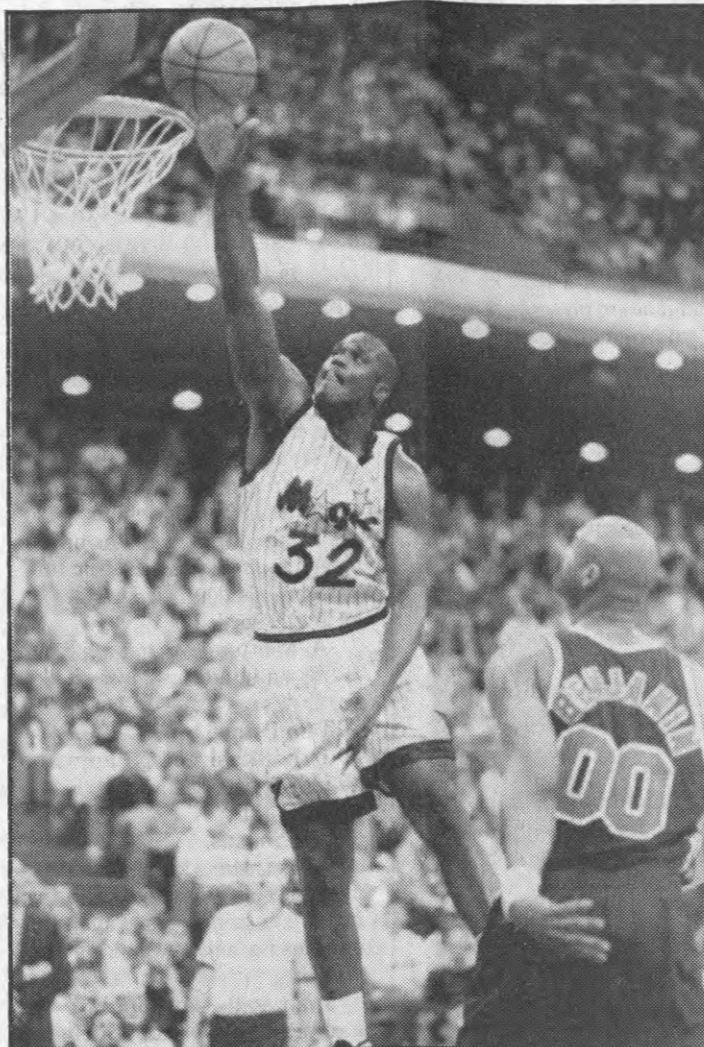
Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Kārtējā dunka Šakila O'Nila izpildījumā. Foto — EPA — A.F.I.

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

Bulls — 76ers 115:77. Pipins 21, Armstrongs 15, Veningtons 14; Raitis 21, Bertons 16.

Filadelfiešiem šī bija smagākā sagrāve sezonā. Savukārt Čikāga pēdējos divus mačus uzvarējusi ar kopējo starpību 72 punkti, turklāt

worse. Karaviri ne tikai zaudējusi 16 no pēdējām 18 spēlēm, bet nule palikuši arī bez sava līdera Tima Hārdaveja, kurš izmezglāta ceļa dēļ nevarēs spēlēt vismaz nedēļu.

abos mačos atļaujot pretiniekiem gūt tikai pa 77 punktiem.

Magic — Pistons 124:107. O'Nils 37, A. Hārdavejs 20; Dumars 21. Lekners 16, T. Mills 15.

Orlando — 16. uzvara savās mājās pēc kārtas.

Mavericks — Clippers 98:93. Mašberns 25, Kīds 21 (12 piesp.), Džeksons 19; Vots 20, Siljs 17. Bucks — Kings 97:88. Beikers 26; Rīčmonds 19.

Celtics — Pacers 100:97. Brauns 25 (11 piesp.), Vilkins 20; Millers 23, R. Smits 22.

Austrumi

Atlantijas grupa

Orlando Magic 34 27—7 79.4

New York Knicks 31 19—12 61.3

Boston Celtics 33 14—19 42.4

New Jersey Nets 36 13—23 36.1

Miami Heat 32 10—22 31.3

Philadelphia 76ers 32 10—22 31.3

Washington Bullets 32 7—25 21.9

Centrālā grupa

Cleveland Cavaliers 32 21—11 65.6

Charlotte Hornets 33 21—12 63.6

Indiana Pacers 32 19—13 59.4

Chicago Bulls 33 18—15 54.5

Atlanta Hawks 34 15—19 44.1

Milwaukee Bucks 33 11—22 33.3

Detroit Pistons 31 10—21 32.3

Rietumi

Vidējo rietumu grupa

Utah Jazz 33 23—10 69.7

Houston Rockets 31 21—10 67.7

San Antonio Spurs 29 19—10 65.5

Denver Nuggets 32 16—16 50.0

Dallas Mavericks 30 15—15 50.0

Minnesota Timberwolves 32 6—26 18.8

Klusa okeāna grupa

Phoenix Suns 33 26—7 78.8

Seattle SuperSonics 31 22—9 71.0

LA Lakers 31 20—11 64.5

Sacramento Kings 32 18—14 56.3

Portland Trail Blazers 32 18—14 56.3

Golden State Warriors 31 10—21 32.3

LA Clippers 33 5—28 15.2

Kā volejbolistiem nokļūt Atlantā

Arturs Vaiders

Tieši sporta spēles olimpiskajās spēlēs piesaista vislielāko skatītāju interesi.

No Latvijas komandām cerības nokļūt Atlantā nav zaudējusi vienīgi volejbolisti.

Tomēr arī viņiem, lai īstenotu šo ikviena sportista sapni, ejams ļoti garš un smags ceļš.

Turklāt katrā kungiem, gan dāmaniem tas ir visai līdzīgs.

Vispirmā jau labi jauspēc Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīrā ir jāieklej labāko divpadsmit komandu pulkā.

Bet ar to būs par maz. Pirmā vienpadsmit ceļazīmju (divpadsmit būš mājienkiem amerikāņiem) dalīšana būs sogaod oktobra Japānā Pasaulē kausa izcīņā.

ĀRZEMJU ZIŅAS

Igaunijas parlamenta vēlēšanās piedalīsies septiņi bloki

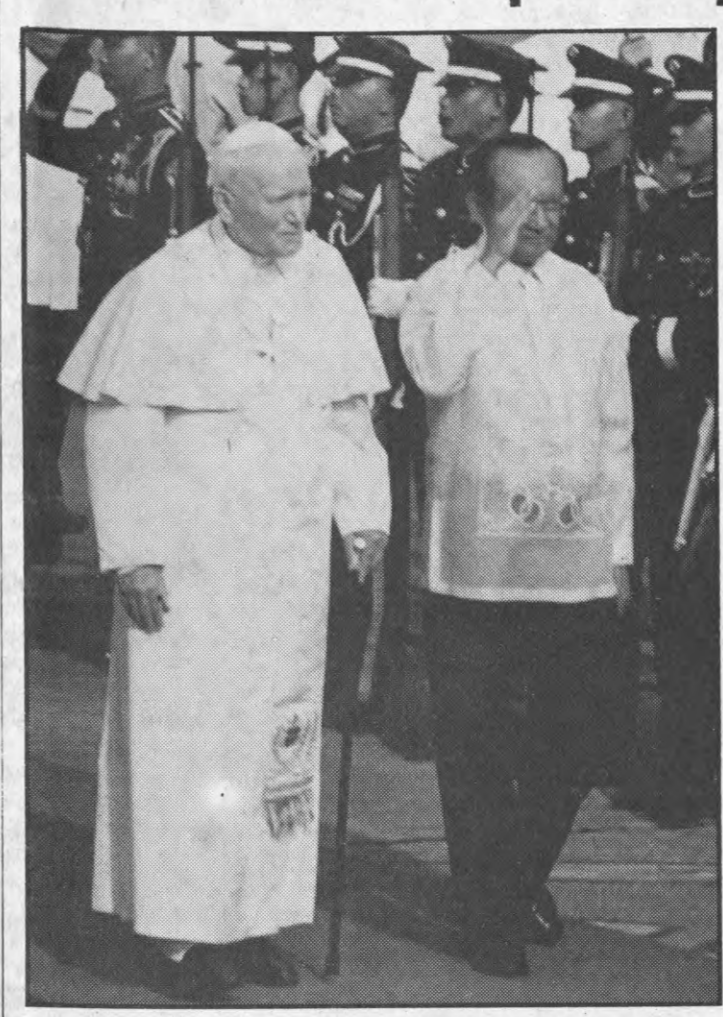
Tallina, 10.janv. (BNS) Igaunijas parlamenta vēlēšanās 1995. gada 5.martā piedalīsies septiņi vēlēšanu bloki. Vēlēšanu komisija jau registrējusi četrus blokus un pieņemusi dokumentus vēl no trim apvienībām. Komisija patlaban ir trīs priekšvēlēšanu bloku dokumenti: Ceturtais spēks, Parem Esti/Igaunijas Pilonis un Mūsu mājās — Igaunija. Bloku Ceturtais spēks veido Igaunijas rojalisti partija un partija Igaunijas zaļie. Bloku Parem Esti/Igaunijas Pilonis izveidojusies nacionālās apvienības Parem Esti un Igaunijas pilsonu apvienība. Bloku Mūsu mājās — Igaunija! izveidojusies krievvalodīgo iedzīvotāju pārstāvētās Apvienotā tautas un Krievu partijas, turklāt šajā sarakstā baloties arī kandidāti no neregistrētās Igaunijas krievu tautas partijās. Jau agrāk vēlēšanu komisija bija registrējusi blokus: Mērenie, Isamaa un INNP, Koalīcijas partija un Lauku apvienība, kā arī bloku Taisnība. Par savu gatavību vēlēšanās piedalīties ar saviem sarakstiem paziņojus astopas partijas: Centristu partija, Konservatoru un republikāņu partija, Reformatoru partija, Igaunijas nākotnes partija, Zila partija, Nacionālā centrālā savienība, Meža partija un Ciematnieku partija. Kandidātu sarakstu registrēšana beigsies 19.janvārī. Lai parlamenta vēlēšanās varētu piedalīties ārzemēs dzīvojošie Igaunijas pilsoņi, tiks izveidoti 25 balsušanas iecirkņi ārpus Igaunijas.

NATO un ES aicina izbeigt karu Čečenijā

Dienas ārzemju ziņu birojs 11.janv. NATO 16 dalībvalstu pārstāvji trešdien paziņoja, ka ir nopietni nobažījušies par konfliktu Čečenijā, un aicinājuši tūlīt izbeigt kaujas starp Krievijas spēkiem un čečenu separatīstiem, ziņo aģentūra AFP. «Respektējot Krievijas teritoriālo integritāti, NATO aliansē tomēr ir ļoti nobažījusies par situāciju Čečenijā un it īpaši par cilvēku dzīvību traģisko zaudējumu,» pēc īpašās NATO sūtņu sanāksmes paziņojis organizācijas preses pārstāvis. Neviens no NATO locekļiem neatbalsta Čečenijas neatkarību, taču dažos no tām pieprasīto stingrāku rīcību, kaut arī NATO nevēlas, lai konfliktis izraisītu Krievijas izolāciju. Eiropas savienība atkārtoti vērsusies pie Krievijas ar prasībām izbeigt karadarbību Čečenijā, lai pat laikā Eiropas padomes politiskā komiteja otrdien iesaldējusi Krievijas lūgumu uzņemt to šajā organizācijā, ziņo BNS—Reuter. «Šī krīze ir ļoti nopietna gan re-

ģionam, gan Krievijai,» izteicies Francijas ārlietu ministrs Alans Žipē pēc telefonsarunas ar savu krievu kolēģi Andreju Kozirevu. A.Žipē arī darījis zināmu A.Kozirevam, ka Francija vēlas, lai viņš nosodītu vardarbību, lai tiktu atsāktas sarunas mierīga atrisinājuma meklēšanai. Francijai šī gada pirmajā pusē pieder ES priekšsēdētājas valsts amats. Eiropas padomes politiskā komiteja, kas izskata valstu iesniegumus to uzņemšanai EP (tās sastāvā ir 33 valstis), otrdien paziņojusi, ka apturējusi Krievijas lūgumu izskatīšanu un izteikusi bažas par situāciju Čečenijā. Maskava iesniedza lūgumu tās uzņemšanai EP 1992.gadā, bet veiksmīgas izdošanās izredzes paslīktnājās 1994.gada beigās, kad padomes ekspertu grupa nokritizēja Krievijas tiesiskās sistēmas un cilvēktiesību un minoritāšu tiesību ievērošanas stāvokli. Mēnesi ilgais uzbrukums Čečenijai, kas sākotnēji ticis aprakstīts kā Krievijas iekšējā lieta, izsauca pieaugošu starptautisku neapmierinātību un arī tiešu nosodījumu Kremļa bratāļajai padomju stila spēka izrādīšanai. Pret Krieviju vēl nekādas starptautiskas sankcijas nav noteiktas, izņemot ES apturēto vienošanās par lielu ekonomisko palīdzību un investīcijām. Tā ka nekas neliecina, ka vardarbība gatavojas beigties, pieaug ārvalstu izteiktā kritika. Agentūra AP informē, ka ASV Senāta vairākuma līderis Roberts Douls vēlas pārskatīt palīdzību Krievijai. Pēc viņa vārdiem, vardarbība Čečenijā būs ļoti liels skāris, izskatot turpmākos palīdzības projektus. Šajā gadā Krievijai un citām bijušajām padomju republikām bija ieplānots piešķirt vairāk nekā 800 miljonu dolāru. No Eiropas valstīm Skandināvijas valstis, Francija un Vācija visšķērāk pieprasīja konfliktu atrisināt mierīgā ceļā. Savukārt Krievija ir atcēlusi kopējos militāros manevrus ar Vāciju un atteikusies dot visas diviem Vācijas opozīcijas likumdevējiem, kas vēlējas ierasties uz sarunām ar Maskavu.

Romas pāvests Jānis Pāvils II sāk braucienu pa Āzijas valstīm

Romas pāvests Jānis Pāvils II un Filipīnu prezidents Fidels Ramoss. Foto — EPA — A.F.I.

Manila, 12.janv. (AP) Šodien Romas pāvests Jānis Pāvils II sāka braucienu pa Āzijas valstīm ar vizīti Filipīnās, kas ir vienīgā katolīģā valsts Āzijas kontinentā. Šis ir pirmais ārzemju brauciens, kopš pagājušā gada septembrī pā-

stundu ilgā lidojuma laikā uz Filipīnām pāvests paziņoja žurnālistiem, ka viņa veselības stāvoklis ir labs un ka tuvāko mēnešu laikā viņš iecerējis apmeklēt Beļģiju, Čehijas Republiku, Slovākiju, Slovēniju, Savienotās Valstis un Āfriku. Pēc ierašanās Filipīnu galvaspilsētā Manilā savā uzrunā angļu valodā Jānis Pāvils II sacīja, ka Filipīnu baznīca ir īpaši loma kristīgās ticības izplatīšanā citu Āzijas tautu vidū. Pāvests uzsvēra, ka baznīcai un valsts vadītājiem vienlīdz jākalpo tautai un «ši kalpošana ir pamats apbūvētas saprastā un dialoga veidošanai». Pēc sagaidāmas ceremonijas līdz piektdienai ir ieplānoti nekādi citi publiski pasākumi, lai dotu pāvestam iespēju atpūties pēc nogurdinošā lidojuma no Romas. Pirms izlidošanas uz Filipīnām pāvests puda cerību, ka viņa brauciens pa Āzijas valstīm veicinās saprašanās starp dažādu reliģiju pārstāvjiem. Filipīnas ir vienīgā valsts Āzijā, kur lielākā iedzīvotāju daļa ir katoļi. 11 dienu ilgā Āzijas brauciena gaitā Jānis Pāvils II ieplānojis apmeklēt arī Papua Jaungvineju, Austrāliju un Srilanku. Pirmo reizi pāvests apmeklēja Filipīnas 1981.gadā.

Ziemeļkorejas līderis parādās atklātībā

Seula, 6.janv. (AP) Jaunā gada sākumā Ziemeļkorejā pēc ilgā pārtraukuma publicēts noslēpumainā jaunā līdera Kim Čen Ira fotoattēls, acimredzot lai atspēkotu daudzās baumas par viņa veselības stāvokli un iekšējām varas cīņām. Kim Čens Irs uzkrītošajai varijies no parādīšanās sabiedrībā kopš pagājušā gada 20.jūlija, kad notika viņa tēva Kim Ir Sena bēres. Runas par viņa iespējamo atstādāšanu no varas pastiprinājās pēc tam, kad nezināmā iemesla dēļ viņš neuzstājās radio ar tradicionālo valsts vadītāja Jaungada uzrunu tautai. Melnbaltajā fotoattēlā, ko izplatajusi Tokijā strādājošā Korejas ziņu aģentūra, Ziemeļkorejas jaunais līderis redzams kopā ar karavīriem armijas daļas apmeklējuma laikā jaunā gada pirmajā dienā. Par šo vizīti ziņojuši Ziemeļkorejas oficiālie laikraksti, taču pie fotoattēla datums nav norādīts. 52 gadus vecajam Kim Čen Iram jāpāņem vara no tēva. Tas ir pirmais gads pārmantošanas gadījums dinastijas ietvaros komunistiskajā pasaulē. Līdz šim viņš reti rādījies sabiedrībā, un Phenjans valdība vēl nav paziņojusi, ka viņš oficiāli stājies valsts prezidentu un Komunistiskās partijas ģenerālsekretāra postenī. Viņa tēvs Kim Ir Sens vadīja Ziemeļkoreju 46 gadus.

Baltkrievijā — «prezidenta varas vertikāle»

Jurijis Svirko, Dienas korespondents Minskā Minska, 11.janv. Pēc tam kad Baltkrievijas prezidents Aleksandrs Lukašenko saņēma Minskas padomes deputātu piekrišanu un par pilnvaru galvu iecēla bijušo Minskas izpildkomitejas priekšsēdētāju vietnieku, vakar beigusies «prezidenta varas vertikāles» izveidošana Baltkrievijā. Jau agrāk tika iecēlta valsts sešu apgabalu izpildkomiteju vadītāji. Bijušais izpildkomitejas priekšsēdētājs Aleksandrs Gerasimenko, kas līdz šim bija arī deputātu padomes priekšsēdētājs, saglabājis tikai pēdējo amatu. A.Lukašenko bija ļoti apmierināts ar «ver-

tikāles» apstiprināšanu galvaspilsētā un pat solīja A.Gerasimenko iekārtot darbā Baltkrievijas valdībā. Prezidents solīja darīt visu, lai Minska kļūtu par īstu Baltkrievijas un visas NVS galvaspilsētu. Uzstājoties ar ziņojumu Minskas deputātu sesijā A.Lukašenko pastāstīja, ka viņa ārpolitikas un iekšpolitikas rezultāti šāds: «Neviens nenosau, būs gāze, būs gaisma.» Pēc viņa vārdiem 1995.gadā Krievija piegādās Baltkrievijai 16 miljardus šķidras naftas, kas maksās 53 ASV dolārus par 1000 kubikmetriem. Šī cena ir 1,5 reizes mazāka par pasaules cenu. A.Lukašenko pastāstīja, ka centīsies panākt, lai Krievija atliktu iepriekšējās valdības lai-

kā radušos Baltkrievijas parādu nomaksu par energoresursiem. A.Lukašenko kārtējo reizi apvainoja dažus politikus, parlamentu un masu informācijas līdzekļus situācijas destabilizēšanā. «Masu informācijas līdzekļu pozīcija man nav saprotama,» teica A.Lukašenko un piebilda, ka Uzbekistānā presei un TV strādā daudz labāk, jo viņa vizīte Taškentā esot ļoti atspoguļota visu dienu. A.Lukašenko paziņoja, ka viņam ir pietiekami daudz iespēju, lai noliktu pie vietas melnīgo žurnālistus: «Tauta man saka: tuļa tu esi, nevis prezidents. Kečibš tās bija pats — klausījies muti atplēstis. Es tāds nebušu!»

VIETĒJĀS ZIŅAS

3000 latu prezidenta vizītei iztērēti lietderīgi

Māra Grinberga Jēkabpils, 12.janv. «Valsts prezidenta un Ministru prezidenta, kā arī rajona pašvaldību konferencēs dalībnieku uzņemšanai paredzēti 3000 lati izmantoti lietderīgi.» — tā Dienai sacīja Jēkabpils rajona padomes galvenā grāmatvede Vēsma Krēgere. Diena jau rakstīja, ka konferencēs rīkošanai no rajona budžeta tika iedalīti Ls 3000. Kaut gan kopš prezidenta vizītes Jēkabpili pagāju-

šiem gandrīz mēnesis, iedzīvotājus joprojām uztrauc jautājums, kāpēc vienas dienas vizītes organizēšanai bija vajadzīgi tik lieli izdevumi. Par šīs summas izlietošanu pēdējā rajona padomes sēdē informēja padomes priekšsēdētājs Jānis Lācis. V.Krēgere pastāstīja, ka grāmatvedība ir vēl arī citu organizāciju nesniegtie rēķini, un, ka izteicās V.Krēgere, viesu uzņemšanai iztērētā summa nemaz neesot tik liela, ja ņem vērā, ka tajā ietilpst arī tērīgi par padomes ēkas priekštelpas remontu.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

lecelts jauns robežsargu komandieris

Līga Laizāne Rīga, 12.janv. Aizsardzības ministrs 6.janvārī parakstījis pavēli par jaunā robežsargu brigādes komandiera iecelšanu, to šodien nolasi robežsargu brigādē kopējā sanāksmē. Šajā amatā iecelts pulkvedis leitnants Leonīds Lasmanis. Kopš laika, kad iepriekšējais komandieris J.Ādamsons kļuva par iekšlietu ministru, robežsargu brigādē komandiera vietā strādāja komandiera vietā izpildītājs. Par komandie-

Dobelnieki gatavojas iesala ražošanai

Sarma Kočane Dobele, 12.janv. Rajona padome kopā ar Zemkopības ministriju risina jautājumu par iesala ražošanas ceļa atvēršanu Dobelē. Dobelē ir arī telpas šāda ceļa veidošanai — ķīmiskās rūpnīcas Spodriņa vēl pilnībā nepabeigtās cehs, kur rūpnīcas direktors piekritis nodot rajona padomei. Taču pati rū-

pnīca tiek gatavota privatizācijai, tāpēc tapis rajona padomes lēmums, kas paredz šā ceļa nošķiršanu. Šis lēmums jāaekceptē Ministru kabinētam. Rajona padomes priekšsēdētājs Agris Krūmiņš Dienai pastāstīja, ka jaunā ražošanas iecerēta visai valstij, jo vācu firmas, kas šajā pašakumā piedalītas ar savām tehnoloģijām un iekārtām, ir ieinteresētas, lai gadā tiktu ražots vismaz 40

Taivas un Latvijas attiecībās — klusums

Jānis Kulmanis Rīga, 11.janv. Tā kā Taivana pēc Latvijas puses vairākkārt izteiktā lūguma nav pārveidojusi savas diplomātiskās pārstāvniecības statusu, Latvijas un Taivas attiecībās iestāties apmulsums, jo Taivana gaida priekšlīkumu no Latvijas puses, savukārt Latvijas puse gaida Taivana iesniedzam savus priekšlikumus šīs pārstāvniecības statusam. Ārlietu ministrijas 2.Politiskā departamenta direktors Einārs Semāns sarunā ar Dienu apgalvoja, ka Taivas puse nav iesniegusi savus priekšlikumus Tieslietu ministrijai, kāds turpmāk varētu būt Taivas pārstāvniecības nosaukums, funkcijas u.tml. Neoficiālos kontaktos izteikts lūgums paatrināt lēmuma pieņemšanu. Savukārt telefonsarunā ar Dienai līdzšinējais Taivas ģenerālkonsuls Kenans Čangs paskaidroja, ka izteicis vēlmi, lai Latvijas valdība un ārlietu ministrs izteiktu savu viedokli, kādā statusā pārveidot Taivas pārstāvniecību. K.Čangs uzskata, ka priekšlikumi jāsniegt Latvijas pusei, jo lēmumu pārveidot pārstāvniecības statusu pieņemusi

Liepājā pazemina apkures tarifus

Aigars Štāls Liepāja, 10.janv. Otrdien notikusi jauna gada pirmajā sēdē dome pieņēma lēmumu par 5 centiem samazināt maksu par dzīvjamās platības kvadrātmetru apkuri un par 46 centiem maksu par karsto ūdeni vienam cilvēkam mēnesī. Tātad Liepājā no 15.janvāra par apkuri jāmaksā Ls 0,35, bet par karsto ūdeni — Ls 1,87. Šādu lēmumu noteica Monopoluzraudzības komitejas slēdziena un akciju sabiedrības Liepājas siltums iesniegtie aprēķini par apkures iesniegšanas pirmo mēnešu izdevumiem.

dzīvotāju nenomaksātais parāds par apkuri bijis 2,83 miljoni latu, budžeta iestādēm — 914, 8 tūkstoši latu, pārējiem patērētājiem — 4,3 miljoni latu. Deputāte I.Pagajeva teica izbrīnu par strauji pieaugošo «pārējo patērētāju» parādu salīdzinājumā ar aprēķiniem, kas izdarīti līdz 1994.gada 1.jūlijam, un apšaubīja gan parādu summu, gan struktūru.

REGIONĀLĀS IZIŅAS

Saldus. Sestdien paredzēta valsts uzņemšana Latvijas naftas Saldus naftas bāzes un degvielas uzpildes stacijas privatizācijas akciju kontrolpaketes (60%) izsole, taču joprojām tā nav pietieciens viens pretendents. Saldus. Amatierutētārs Smails 14.janvārī rīko labdarības izrādī Tās dūlās Paulīnes dēļ. Invalidiem un pensionāriem — ieeja brīva. Valmiera. Ceturdien rajona pašvaldība pulcējas konsultatīvai padome, lai apspriestu sociālās aprūpes un avārijas dienestu izveides problēmas novadā, kā arī sagatavotu par to priekšlikumus rajona padomei.

Dobele. 14.janvārī savu piekto jubileju svin rajona literātu klubs Spaiļa. Viesos tiek gaidīti arī draugi no Saldus. Dobele. Amatierutētārs Smails 14.janvārī rīko labdarības izrādī Tās dūlās Paulīnes dēļ. Invalidiem un pensionāriem — ieeja brīva. Valmiera. Ceturdien rajona pašvaldība pulcējas konsultatīvai padome, lai apspriestu sociālās aprūpes un avārijas dienestu izveides problēmas novadā, kā arī sagatavotu par to priekšlikumus rajona padomei. Dobele. 13.janvārī Kultūrizglītības centrā pilsētā un rajonā iedzīvotājus, kuri var pastāstīt kaut ko interesantu par Dobeli un apkārtni, uz tikšanās aicina grāmatas Zemgale veidotājs Ivars Viks. Rajona centrālajā bibliotēkā viņš nolasis lekciju Latvijas sveņietos. Dobele. 13.janvārī pulcējas Dobeles apkārtnes un arī tuvāko kaimiņu rajona uzņēmēju un darbinieku — gan no kopuzņēmējības, gan zemnieku savienībām, lai dibinātu savu asociāciju.

Dobele. Dobelnieki, kas interesējas par savu novada vēsturi un kultūras tradīcijām, 14.janvārī tiek aicināti izbraukumā pa maršrutu Dobele—Parūķis—Vērpju kapi.—Agulde.

Pārdos Latinterauto akciju kontrolpaketi

Ēriks Matulis Rīga, 10.janv. Latvijas Privatizācijas aģentūra (PA) saņēmusi pieņemšanas lēmumu par Latinterauto kontrolpaketes pārdošanu. Dienai teica PA darbiniece Vija Kaķa, ka Neviens pretendents nav pieteicies ražošanas apvienības Kaija un Saldus naftas bāzes kontrolpaketei. Otrdien PA valdē mainīja abu uzņēmumu kontrolpaketes iegādes maksāšanas līdzekļu proporciju. Turpmāk par kontrolpaketes iegādi jāmaksā 75% privatizācijas sertifi-

Latvijas Hipotēku un zemes banka

• Aizdevumu ņemu un naudā pret nekustama īpašuma ķilu. • Privatizācijas sertifikātu pirkšana un pārdošana, aizdevumi pret privatizācijas sertifikātu ķilu. • Noguldījumi (Ls, DEM, USD). • Ilgtermiņa vērtspapīru ar fiksētu ienākumu (bankas ķilu zīmju) pārdošana. • Konsultācijas saimniecīšanai (biznesa) plānu sastādīšanai aizdevuma saņemšanai. Tālrunis: 211212. • Zemes izpirkšanas līgumu slēgšana. • Nekustamo īpašumu vērtēšana pirkšanai—pārdošanai, iekļaušanai. Tālrunis: 226428. Doma laukumam 4, tālr. 228866.

KRIMINĀLVĒSTIS

T.(1942) pie viņas mājās Rīgā, Bauskas ielā 171 uzbrucis nepazīstams vīrietis un atņēmis viņai somiņu ar 2000 ASV dolāriem, 100 Vācijas marķiem, 60 latiem, saiļiekamo lietusargu, piezīmju bloku un pasi uz Ojāra Kļavas vārdu. 11.1. Rīgā, K.Valdemāra ielās 79/81 nama bēnīnos atrasts nenoskaidrota cilvēka skelets. 11.1. Rīgā, Kuldīga Stendes ielā, ierēbis kriminālpolicijas inspektors Jānis Zarņis nav spējis novaldīt savu automašīnu UZ-3152 un tā lielā ātrumā ietriekusies pretim braucošajai mikroautobūsiem Latvijā, ar kuru braucis astoņi Kuldiģas medik, ziņo Dienas korespondents Kuldiģā Līvija Zebēriņa. Mikroautobūsa soferis vēlāk slīmnicā miris, četri cietušie medikā ārstējas slimnicā. Kuldiģas rajona policijas priekšnieks Ilgonis Heināckis Dienai pastāstīja, ka tiks darīts viss iespējams, lai materiāli un morāli palīdzētu cietušajiem. Ierosināta krimināllieta, J.Zarņis ataišs no darba. • Uldis Rudaks

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI. Privatizācijas aģentūra. Poligrāfijas pakalpojumi. GUMIJAS ZIMOĢI L.G.V. TRANSPORTA PAKALPOJUMI.

Diena

Stils

13. janvāris

Šodienas naglīna — 11. lpp.

Stila spēlīte

KAS TAS IR?

Zvaniet šodien
no plkst. 14 līdz 15, Ievai
tālrunis — 325362

Pirmajam
pareizās atbildes autoram — balva!

Es lasu, tātad — eksistēju!

Daiga Mazvērsīte, speciāli Dienai

Kā es rakstu? Pasaules diže vārda meistari uz šo būtisko jautājumu devuši dziļi individuālas atbildes. Cits to dara agrīno rīta, cits — vēlu vakarā vai kad ienāk prātā, katru dienu astoņas stundas, guļus uz grīdas, diktējot sekretārei utt. Tā kā radošais darbs ir absolūti individuāls, te vietā mūziķa Fiša teiktais, ka viņa galvā vislabākās idejas ienāk, vienlīdz uz poda sēžot.

Kā es lasu? Pie galda, gultā, vilcienā, darbā, pie televizora, reklāmu izkārtnes ielās un veikalos skatlogos. Manu acu priekšā brīžam ir veltīgu vārdu jūra. Tā caurstrāvo manas smadzenes un izklist, neatstājot pēdas. Bet, ja es lasu un vienlaikus domāju par lasīto, tad gan pazūd telpa, nevis vārdi. Pēdējā laikā gan tas notiek tik reti, ka šie mirkļi ierakstāmi kalendārā.

Sabiedrība ir domājusi par manu intelektu, dodot tam pelnīto atpūtu. Tā kā mans lasāmvielas mēneša budžets ir divas grāmatas, viens žurnāls un pārdesmit avīžu, tad garīgās barības dzirnas mal rāmu tukšgaitu un dzemdē rakstījus pašas. Tomēr arī tukšam malumam vajadzīga degviela, un, paveici, kāda tā ir.

Zurnālu *Stievīte* pērku katru mēnesi, jo esmu sievietē un interesējos par citu liktenstāstiem un meklēju līdzību domāšanā.

Pārējos atstāju kiosku plauktos, jo tie domāti veselēm un slimiem, istiem vīriem un sievietēm, sekseriem, sportistiem, automiļiem, krustvārdu miķu cienītājiem un Rīgas laikā dzīvojošiem. Tajos es neatpazīstu sevi un mans mājoklis nelīdzinās *Mūsmāju* ideālam.

Avīžu izdevēji uz mācās mazliet neatlaidīgāk, cenšamies iekārdināt ar drukām un vizuāliem, un dažreiz tiešām es kļūstu kārdinājuma un nopērku kādu laikrakstu. *Labrit* pirmo daļu gliši salocu un nolieku iekuram, pārslu kultūras lappuses un pasūkstos par iespiedkūdam savā rakstnīcā. *Dienai* pērku tikai piektdienas un sestdienas attiecīgo pielikumu dēļ, kuros rūpīgi izlasu visu, kas liek man just un domāt. Dažreiz manā avīžu kaudzē iegūlas *Nakts*, sestdienas — *Vakara Ziņas* (nedēļas horoskopu dēļ).

Toties grāmatu izvēle ir pavisam vienkārša. No savas redzeslauka esmu izslēgusi par diviem latiem dārgākas grāmatas, kriminālromānus, faksimilziedumus, lubenes, tāpēc pēdējā pusgada guvumu sarakstā varu nosaukt *Ragana un lietus*, *Mana dārgā Džozefīne un Krāmere pret Krāmēru*.

Mans pusotru gadu vecais dēls vispār ir diskriminēts, jo neprot ne izkrāsot, ne lasīt un tādiem bērniem literatūra netiek adresēta. Viņam garīgais bāds jāredmē ar *Rīgas Laika* un *Liesmas* redakcijas dabūtiem krāsainu žurnālu brīveksempļāriem, kas kalpo par lielisku iespēju apgūt vārdus «pudele» un «auto».

Blenzot melnbaltā televizora ekrānā, varu vien gausties par to svētīgo laiku, kad mani vecāki pasūtīja visus iespējamos Latvijas žurnālus. Tie nāca arī krievu valodā: *Nauka i žizn*, *Za ruļom*, *Krestjanka*, *Rabotnica*, *Rovesnik* (jo tur publicēja saīsinātu monogrāfiju par bitliem), pāris gadu arī poļu sūniņu un ungāru interjera žurnāli.

Bet manas jaunības ideāls ir *Avots*, ko lasīju no sākuma līdz beigām un no beigām līdz sākumam. Tur viss bija atklājums un pašas nezīnības skurbums tik mazohistiski sald.

Bet varbūt daudz cilvēku dzīvē ap gadiem trīsdesmit iestājas likumsakarīgs brīdis, kad viss lasāmais jau ir izlasīts. Tikai ne Latvijā, jo milzums pasaules grāmatu man būtu bijis jāizlasa, ja es piedzimu zemeslodes civilizētājā daļā. Arī tagad man netrūktu mūzikas, modes un stila žurnāli, ja vien mana kārbā — lasīt dzimtajā valodā — spētu ar to samierināties. ♦

Foto — Jānis Buls, Diena

Nonsenss kā dzīvesveids

Baiba Tjarve, speciāli Dienai

[Par Daugavpils koku un nūgr. Šā brīža Rīgā]

un

laikmeta «nejēgu» savās izrādēs aptvēris un ietvēris Daugavpils teātris, kas no 15. līdz 21. janvārim viesojas Rīgā, Jaunā Rīgas teātra telpās, ar izrādēm *Septiņi malēnieši*, *Alise Aizspogulijā* un *Stāsts par kavalieri de Grijē un Manonu Lesko*

Vārds «nonsenss» tagad viegli iegulst mutē. Angļu valodā tas nozīmē — aplamība, absurds, nieki. Latīņu valodā *non + sensus* — «ne + jēga».

Daugavpils teātra eksistence jau no paša sākuma iet roku rokā ar vārdu «nonsenss».

1988. gadā dažu funkcionāru iegribas dēļ tika izveidots teātris, lai Austrumlatvijā kuplīnātu latviskās kultūras kontekstu. Kādu brīdi tas precējās tikai pats sevi un nedaudz pielūdzu. Dažas aziotāžas un skatītāju pārpildītas izrādes Rīgā un šo izrāžu novatoriskā kvalitāte radīja leģendu par Daugavpils teātra fenomenu. Teātri mācīja jauni aktieri, kas to veidoja kā ansambļa mākslas modeli. Taču, kā mums vēsta pasakas un mīti, iniciācija (jauna posma sākšana, pāreja no bērna pieauguša cilvēka kārtā) vienmēr saistās ar pārbaudījumiem, bīstamas robežas pārkāpšanu.

No studentu teātra, kļūstot par profesionālu, puse no Daugavpils teātra aktieriem aizgāja uz Rīgu, lai kopā ar Annu Eizvertiņu veidotu teātri studiju *Skatuve*. Pašlaik Daugavpili ir 11 latviešu trupas aktieri un spītīga vēlēšanās būt.

Viens no Daugavpils teātra režisoriem atzinās, ka, sākot strādāt Daugavpilī, sajūts traģikomismu kā aktuālu žanru, jo šajā teātri dzīvi nopietni uztvert nevarot. Maksimālais vadītājs Pēteris Kriļovs uzskata, ka teātri cilvēki ir iemācījušies izmest un sajūst kā normālu dzīvesveidu un ironizēt par to.

Es domāju, ka ne jau sagādāšanās dēļ tieši Daugavpils teātri tāpa skandalozais Dostojevska *Velnu* iestudējums, kurā Pēteris Kriļovs atjāvas lielo, traģisko krievu klasiķi interpretēt traģikomiskā klauņades stilistikā. Ne velti tieši Daugavpils teātri iestudēts nonsensa literatūras pārstāvis Lūiss Kerols. Un Juris Rijnieks izveidojis izrādi *Septiņi malēnieši* — stāstiņu virkni par nonsensa ticības piekritējiem malēniešiem.

Stāsts par kavalieri de Grijē un Manonu Lesko (režisors P. Kriļovs) dzīve reducēta uz cilvēka iekšējo pasauli, kavaliera kaislību pret Manonu Lesko. Arējā,

«normālā» pasaule parādās deformēti — komiski glēvo gvardu, ironiski rādītā markiza izskatu. Vēl «normālo» pasauli reprezentē Jaunorleānas karalvalsts — kolonija, kurā tiek nomitināti noziedznieki un prostitūtas. Nonsensa ārprāta jeb «normālās» pasaules likumi cenšas visus pārvērst par kārtīgiem pilsoņiem, pakļaut normai, saprātam. Kavalieris «normāls» kļūst, zaudējot prātu. Tā ir cena par šķiršanos no savas iekšējās brīvības, no Manonas.

Pēteris Kriļovs: «Par pasauli man sevīku ilūziju nav, nedomāju, ka tā cilvēkam sola īpašu harmoniju. Vispār jau pasaule ir diezgan absurds pasākums. Ļoti daudzi cilvēki aiziet nebūtībā ar apziņu, ka lielo noslēpumu tā arī nav uzminējuši. Praktiski nav iespējams izskaidrot, kas ar tevi un citiem notiek.»

Dzīvi var tikai pieņemt kā dotu un iemēlēt. Neparērt to, atslabināties un ļaut, lai tā nāk tev virsū, — tad arī nav grēku, nav morāles, nav intelekta problēmu. Tad tu aptver, ka viss ir sausmīgi nosacīts. Vai arī — viss nemitīgi ir jāpāšaubā.»

Katrā no *Manonas Lesko* izrādēs tiek noliegta un apšaubīta iepriekšējā izrāde, jo pavisam ir trīs tēlotāju sastāvi. 20. janvārī Manonu Lesko spēlēs Inese Laizāne, kavalieri de Grijē — Vilis Daudziņš, 21. janvārī — Ilze Rudzīte un Artis Robežnieks.

Septiņi malēnieši krustcelēs. Foto — Teodors Rudāns

dēm tiek noliegta un apšaubīta iepriekšējā izrāde, jo pavisam ir trīs tēlotāju sastāvi. 20. janvārī Manonu Lesko spēlēs Inese Laizāne, kavalieri de Grijē — Vilis Daudziņš, 21. janvārī — Ilze Rudzīte un Artis Robežnieks.

Dzīvi kā absolūti relatīvu darbību kopumu Juris Rijnieks uztver izrādē *Septiņi malēnieši*. Pamātā izmantots Raiņa komiskais eps un Jēkaba Zvaigzītes stāsti, bet izrādes absurda pasaule neapšaubāmi ir tā režisorisks redzējums.

Malēnieši — provinciāli, cilvēki ar absurdu domāšanas stilu, kas ar katru savu soli un vārdu apliecina nonsensa uzvaru mūsdienu pasaulē. Akas dziļumu mērot, daži malēnieši nositas, vēl vairāk malēniešu iet bojā, cenšoties pābrīst upi (daži vēl paliek dzīvi un dzied). Dzīvē nopietnība tiek pārspriests, kas jaunajam «rātūzīm» nepieciešams vairāk — tēpes, jūms vai gailis uz jumta. Kā teikts izrādē, pašu malēniešu izpratne par to, kur atrodas Maliena, nav nekāda. Maliena ir nomale, vieta nost no centra. Kā zināms, ne vienmēr province nozīmē ģeogrāfisko novietojumu.

Režisors Juris Rijnieks uzskata, ka beidzot (15. — 17. janvārī) malēnieši ieradīsies Malienas centrā Rīgā.

Diāna Romanoviča bērnu izrādei izvēlējusies XIX gadsimta angļu rakstnieka Lūisa Kerola darbu *Alise Aizspogulijā*. Grāmata, kas izraisīja revolucionāru apvērsumu bērnu literatūrā, kas veidoja nonsensa tradīciju, ko isti izprata tikai nākamā gadsimta iemītnieki un literatūrzinātnieki.

Aizspogulijā valda sava anti-pasaule, kājām gaisā apgriezta lietu kārtība, uzsverta nerealitāte, kurā viss norit pēc stingriem, bet ačgārnīgiem un absurdiem likumiem.

Lūisa Kerola personība ir tik neparasta, ka grūti aptvert, kā viņš varējis dzīvot normālā pasaulē, turklāt puritāniskajā Anglijā. Varbūt tieši tādēļ matemātikas profesors Čārlzs Lutvidžs Dodžsons apgriezta savu vārdu kājām gaisā, iztulkojot to latīņu valodā, un kļuva par Lūisu Kerolu, kas dzīvoja paralēlu dzīvi Dodžsonam.

Kerolam lielu prieku sagādāja draudzība ar bērniem. «Es milu bērnus (tikai ne zēnus),» rakstīja

Kerols. Viņš visu mūžu meklēja «bērnu, apveltītu ar debesu skaistumu», tāpēc iepazīs ar bērniem visur — vilcienā, pludmalē. Sevišķa loma viņa dzīvē bija rektora Henrija Lidella meitai Alisei, kurai veltīta *Alise Brūnūzemē*. Pret Alisi Kerols izturējās kā pret iemīļoto, lai gan viņa attiecības ar mazajam meitenēm esot bijušas pilnīgi nevainīgas.

Kerola apspiešie impulsi atspoguļojas brīvajā fantāzijas lidojumā pasākās par Alisi. Ja uz dzīvī skatās saprātīgi un bez ilūzijām, tad dzīve ir bezjēdzīgs stāsts, ko stāsta traks matemātiķis.

Tomēr, skatoties uz grāmatām par Alisi nesaprātīgi, tā neapšaubāmi ir burvīga literatūra bērniem, kas precīzi izprot un respektē bērnu psiholoģiju.

Režisores Diānas Romanovičas *Alise Aizspogulijā* ir ilūziju pasaule, kurā valda spēles noteikumi, te sapnis un dzīve ir vienlīdz reāli. Pieaugušajiem tā ir iespēja paslēpties no pārāk reālās un pārāk normālās dzīves pasaulē, kur absurds un nonsenss ir pasludināts par likumu, nevis Likteni vai Nejausību.

Tādā veidā uz dzīves absurdu var paskatīties ironiski un atsvešināti. Bērnam šis pasaules likumi ir pašsaprotama dzīves uztvere, jo viņa fantāzija ļaunā Gubernante var it viegli pārvērsties par ļauno Džabervoku, lelles atdzīvoties, Kīselis izkāpt no katla un Torte protestēt, nelajot sagriezt sevi gabalos.

Dzīves kā nonsensa uztvere pierasa ironisku un atsvešinātu attieksmi pret to. Tieši tāds, sakāpināts līdz galējībai, ir aktierspēles stils *Septiņos malēniešos*.

Daugavpils teātra aktieri — Vilis Daudziņš, Signe Dundure, Agita Gruntmane, Maija Korkliša, Inese Laizāne, Andris Makovskis, Artis Robežnieks, Ilze Rudzīte, Andis Strods, Dainis Sumiškis — nonsensu ir pieņēmuši par dzīves stilu un harmoniski turpina strādāt pie jaunām izrādēm.

Absurdajai situācijai ir piemēroti arī likumi, atrasta sava kārtība, proti, veiksmīgi veidojas attiecību modeļi: valsts — pašvaldība — mākslinieks. ♦

Jauns uzvedums bērniem

Inese Zandere, Rīgas Laiks, speciāli Dienai

Reiz dzīvoja vecītis un vecenīte. Viņiem bija gotiņa, sunītis un raibā vīstīņa. Kādu ritu vīstīņa izdēja zelta oļiņu. Vecīši ļoti nopriecājās un nolika oļiņu kambarī uz plaukta. Te garām skreja pelīte, aizķēra oļiņu ar asti, zelta oļiņa nokrita no plaukta un saplīsa. Vecītis ļoti noskuma, vecenīte raudāja, gotiņa žēli māva, sunītis rēja, tikai raibā vīstīņa nemaz nebēdājās. «Neskumsti, veci! Neraudi, vecenī!» viņa teica. «Es jums izdēju jaunu oļiņu — nevis zelta, bet parastu!»

Jāatzīstas, ne pirmo reizi mūžā sāku kādu tekstu, izstāstot šo pasaku. Mainās tikai stāstīšanas veids un pasakas jēga — kā rakstot no jauna *Donu Kihotu* un neizmānot tekstā ne vārda.

Kādreiz isto patosu jutu vārdā «zelta» — braši ticēju, ka esmu Zelta Oļiņa, kaut arī mani izdējusi vienkārši raibā vīstīņa; es taču vēl pirms skolas zināju nosaukt Combi (slikto) un Lumumbu (labo), pati pirmā savas ielas bariņā pratu izstāstīt, kā rodas bērni, un gabiāliem skaitīju no galvas *Uguni un nakti*. Tad laiku pa laiku uzvilnīja doma, ka esmu Raibā Vīstīņa un, par spīti tam, ka neviens no manis to negaida, kādu ritu no teikti izdēju zelta oļiņu. Lietu.

Tad nāca negativisma uzplūds — iemeslus sk. monogrāfijā *Vecuma posmu psiholoģija* —, un es labprāt identificējos ar pelīti, tikai atšķirībā no pavīrša priekšstata par pelēnu, pie kāda, manuprāt, maldīgi turējās visa apkārtējā pasaule, es biju pele ar zobenu, mana ugunīgā aste sodīja mantkārīgo, trulo pasauli, sasītot tās pašpamierinātības simbolu, — tāds eņģelis Gabriels peles pelēkajā kaucīnā.

Un tad šī pacilājošā, svinīgā nopietnība — pieauguša cilvēka misijas apziņa! Parasta Oļiņa. Istums, patiesība...

Ak, nav jau grūti nojaust, ka tālāk nāca gan Pašaižiedzīgā Sunīša, gan Lidzītīgās Goģīnas laiki: pirmie — milestības trūkuma, otrie — milestības pārpilnības dēļ. Tad dzima bērni, lailes sāka tēcēt aizvien ātrāk, vecīņa, vecītis, nepārejošās vecuma bēdas, mazs vecuma priecīšs, zelta čaumaliņas drumsļa baltu un brūnu čaumalu podiņā pie plīts — un viss. Priekšskars.

Nē, stop — aktieri atgriezās savās vietās, jo tāda interpretācija man nav parātam. Es uz aicināto citu scenogrāfu, Tumšais Kambaris iegūst arhetipisku nozīmi, Augstais Plaukts un liktenīgais kriekšnis no tā kontrastē ar sociāli plakātisku piesietni; skumjas tiek sveiktas; vīstīņu abi vecīši nožņaudz un aprok vēlenu kalniņā, ar rokām izkasidami seklu bedrī; oļiņa bija nedzīva dzimusi, abi stāsta lensmanim; vecenīti notiesā uz astoņiem gadiem; viņš sagaida sievu sirms, sunītis klibo, bet pazist un luncina asti; gotiņa, izrādās, nemaz nav bijusi zagta, kā vecītis visu mūžu bija domājis: dzīve iet slīdēs; te atnāk jauns, nemazgājies laps, izvaro vecenīti slepenā vietā pie meža ezera, un, kad viņa pamostas mitrajās sūnās, viņai ir septiņpadsmit gadu, kailas krūtīs un rokās Lourensas grāmatiņa. Lec spoža un liela zelta saule. Priekšskars.

Es, mēlīti gērējot, paskatos uz sevi spogulī — reālpsiholoģisks vai postmoderns, tas, kas rada šo attēlu, tik un tā ir mans izmocītais ģimnis. Derētu kāda vāriņa oļiņa, citādi galīgi vairs nav spēka.

Bet spēka tiešām nav, un es laizos miegā, piepeši jūtoties kā bērns, kam tūlīt kāds noglaidīs galvu un pastāstīs pasaciņu.

Un mani kā dievišķs atvieglojums, kā maiga vēsma sasniedz vārdi: «Reiz dzīvoja vecītis un vecenīte, viņiem bija gotiņa, sunītis un raibā vīstīņa...» Es aizveru acis un no visas sirds dzīvoju līdzī pasakas varoņiem. Uz mani tas neattiecas. ♦

Foto — Andris Krieviņš, Rīgas Laiks

Mūsu lappusēs šodien un...

Atvērumā

- ačgārnību manifests
- kakts un stūris
- mode tautai
- filma piecu gadu garumā
- laika vēsture

Nākamajā numurā

Citāds Stils

